

Αΐλιος Αριστείδης 117 -189 ή 199 μ.Χ. Ο Υμνητής του Αιγαίου

Έρευνα Δημήτρης Συμεωνίδης JP Δημοσιογράφος /Ανταποκριτής Ε.Σ.Ε.Μ.Ε. (Ένωση Συντακτών Ευρωπαϊκών Μέσων Ενημέρωσης)

Η θέση του Αιγαίου τέτοια είναι και εισέ τέτοιο μέρος του σύμπαντος βρίσκεται. Αλλά και η φύση του είναι θαυμαστή. Πρώτα από όλα το μέγεθος του πελάγους είναι αξιοθαύμαστο και εκτείνεται προς κάθε κατεύθυνση, αν τύχει βέβαια και κάποιος με ακρίβεια το μετρούσε ολόγυρα, απ' την αρχή του ως το τέλος. Κι αν κάποιος έκανε τον κύκλο του πελάγους με καράβι, θα ξόδιαζε αμέτρητο πλήθος ημερών. Γυμνό το πέλαγος πάντως δεν είναι. Ούτε με την απεραντοσύνη του σε θλίβει κι ούτε σου προκαλεί αμηχανία – τα πελάγη του Αιγαίου είναι πολλά, πολλοί και οι κόλποι του. Και η όψη της θάλασσας αλλάζει από μέρος σε μέρος. Μπορείς να σταματήσεις το ταξίδι σου στη μέση του πελάγους και να πετύχεις και στεριά και πόλεις και τοπία. Μικρές πειρώρες, σα να λέγαμε, που η θάλασσα τις περιρρέει. Ο ίδιος μπορείς οργανωτής του ταξιδιού σου να γίνεις. Και πάλι εσύ ο ίδιος θα μπορούσες, προτού ολόκληρο το πέλαγος διασχίσεις, πίσω να γυρίσεις, έχοντας εκτελέσει εξίσου καλά τον σκοπό σου. Μα την αλήθεια, δεν χρειάζεται, όπως συμβαίνει με το πέλαγος του Ομήρου, να περάσεις μέσα από έρημη θάλασσα και να φτάσεις κατοικημένο τόπο. Δρόμος που είναι ερημικός κανείς Θεός δεν χαίρεται. Εδώ των Νηρηίδων οι χοροί χαριτωμένους κύκλους με το πόδι τους κάνουν γιατί εδώ βρίσκεται το μέρος της θάλασσας το πιο κατοικημένο και το πιο προκομμένο. Εδώ μπορεί κανείς να ταξιδέψει με καράβι όπου θέλει, και πάλι όπου θέλει μπορεί να περπατήσει τόπους δεν επιθυμεί να τους περιπλεύσει. Μπορείς να περάσεις σε άλλη ακτή να αράξεις και από εκεί πάλι να σαλπάρεις. Μόνο αυτό το πέλαγος είναι που δεν κατοικείται λιγότερο από όσο η ίδια η στεριά. Και πόλεις έχει σε τόση απόσταση τη μία από την άλλη, όσο θα χώριζαν και τις στεριανές πολιτείες οι ενδιάμεσες περιοχές. Από τη μια λοιπόν η αγριάδα του πελάγους και η μεγάλη έκταση όλου του ταξιδιού κάνουν το Αιγαίο πολύ τρομακτικό. Από την άλλη όμως, οι ανέσεις που προσφέρει το κάνουν ημερότατο. Και όσο φουρτουλιάζει γρήγορα, τόσο και προσφέρει τη σωτηρία. Έτσι διαφυλάσσει τη θεϊκή του φύση. Φρικιαστικό πρέπει να δείχνει για τη δύναμή του, σωτήριο για την πραότητά του.

Από όλα τα πελάγη, το Αιγαίο αφήνει τους πιο γλυκείς ήχους ολόγυρα απ' τα δωρήματά του και τα δικά του πλάσματα. Όπως οι Πάνες, λένε οι ποιητές, και οι Σάτυροι που ηχολογούνε πάνω στα βουνά κι ολόγυρα απ' τα δέντρα ως χαίρονται μέσα στον ανοιξιάτικο καιρό. Εξάλλου πολίτες και κατοίκους δικούς του έχει τούς μουσικότερους απ' όλους τους Θεούς, Απόλλωνα και Άρτεμη. Εδώ, στον πιο χαριτωμένο τόπο της οικουμένης, εδώ τους έσπειρε ο Δίας, ο πατέρας όλων. Έτσι, για να είναι τέλειοι στις μουσικής την τέχνη. Ήταν αυτός που, αφήνοντας πίσω άλλα τρία νησιά, οδήγησε τη Λητώ εδώ στη μέση του Αιγαίου, στη Δήλο. Όρισε την Αθηνά στον δρόμο της να είναι οδηγήτρια.

Η μουσική η φύση του Αιγαίου είναι λοιπόν σε όλους ολοφάνερη. Από την πρώτη κιόλας την αρχή έστησε ένα χορό από

νησιά, σαν οποιοδήποτε χορό. Πολλά ως είναι τα νησιά έχουν σταθεί στο πέλαγος σημάδια, κι ως κλίνει το ένα προς το άλλο φαίνονται, σε ναυτικούς και ταξιδιώτες, θέαμα πιο ιερό κι από τους διθυραμβικούς χορούς. Παρηγοριά στους κινδύνους και θαυμαστή ψυχαγωγία, σαν το ταξίδι πάει καταπώς σχεδιάστηκε. Νά! Όλα τα νησιά βρίσκονται και μέσα και έξω συναμεταξύ τους. Μοιάζουν ωσάν τα πολλά καΐκια που κινούν για ψάρεμα σε εποχή καλοκαιριού και πριν φυσήσει ο Ζέφυρος. Για όποιον έρχεται από τ' ανοικτά, τα όσα βλέπει, και από πρύμη και από πλώρη, ένα τείχος όλα, που καταλήγει πάντα σε ένα νησί. Απορεί λοιπόν στην αρχή ποιό μέρος πρέπει να βρει για να περάσει ανάμεσα. Τί κάνουν τα καράβια όταν τρέχουν για βοήθεια; Αυτό κάνουν και τα νησιά σε όσους μες σε τρικυμία κινδυνεύουν: τους συναντούν ωσάν να τους απλώνουνε το χέρι και τους καλούν κοντά τους. Τέτοιας λογής τα φιλοτεχνήματα του Αιγαίου, όπως αναμειγνύεται μαζί στεριά και πέλαγος. Σαν τα ελάφια τα κατάστικτα, ωσάν της λεοπάρδαλης το

δέρμα, ανάμεικτα έχουν και χρώματα και βούλες. Λαμπρύνεται πάσα η θάλασσα από την αίγλη των νησιών. Κι ούτε μπορούν να παραβγούν σε αυτή την ωραιότητα, σε τούτα τα στολίδια και στις δύο στεριές τα ολάνθιστα λιβάδια, και ό,τι άλλο ο νους του ανθρώπου θα επινοούσε. Μα φυσικά. Όλα που έχει η στεριά ευρίσκονται κι εδώ στις χώρες αναμεσής στο πέλαγος. Όμως οι δύο στεριές το κάλλος το δικό του δεν το έχουν. Όπως ο ουρανός είναι με τα άστρα καταστόλιστος, έτσι και του Αιγαίου τα νερά είναι με τα νησιά του καταστόλιστα.

Ακόμη κι ένας που δεν έχει ανάγκη για ταξίδι, και μόνο για ένα λόγο θα ταξίδευε – να διαπλεύσει το Αιγαίο. Από όλα τα πελάγη κι από όλα όσα βρίσκονται πάνω στη γη, αυτό είναι το ωραιότερο. Της ομορφιάς λοιπόν η ιδιότητα σύμβολο του Αιγαίου. Και το σημείο από όπου ξεκινά η ομορφιά, θα λέγαμε, είναι εκεί όπου αρχίζουν να υπάρχουν τα νησιά μόλις περάσεις πάνω από τη στερία θάλασσα.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Από όλα τα πελάγη, το Αιγαίο αφήνει τους πιο γλυκείς ήχους ολόγυρα απ' τα δωρήματά του και τα δικά του πλάσματα.